

Meer nieuwe samenwerkingen bibliotheken en scholen voortgezet onderwijs

In 2021-2022 zijn bibliotheken met meer schoollocaties voor het voortgezet onderwijs gaan samenwerken. De overgrote meerderheid van de bibliotheken werkte in het schooljaar 2021-2022 met scholen samen. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van de KB, uitgevoerd via de Bibliotheekmonitor. Met name op het gebied van leesbevordering is de samenwerking nauw.

TEKST: MIRJAM KLAREN EN ANNEMIEK VAN DE BURGT (ADVISEURS ONDERZOEK) • INFOGRAPHICS: CARLIEN KEILHOLTZ

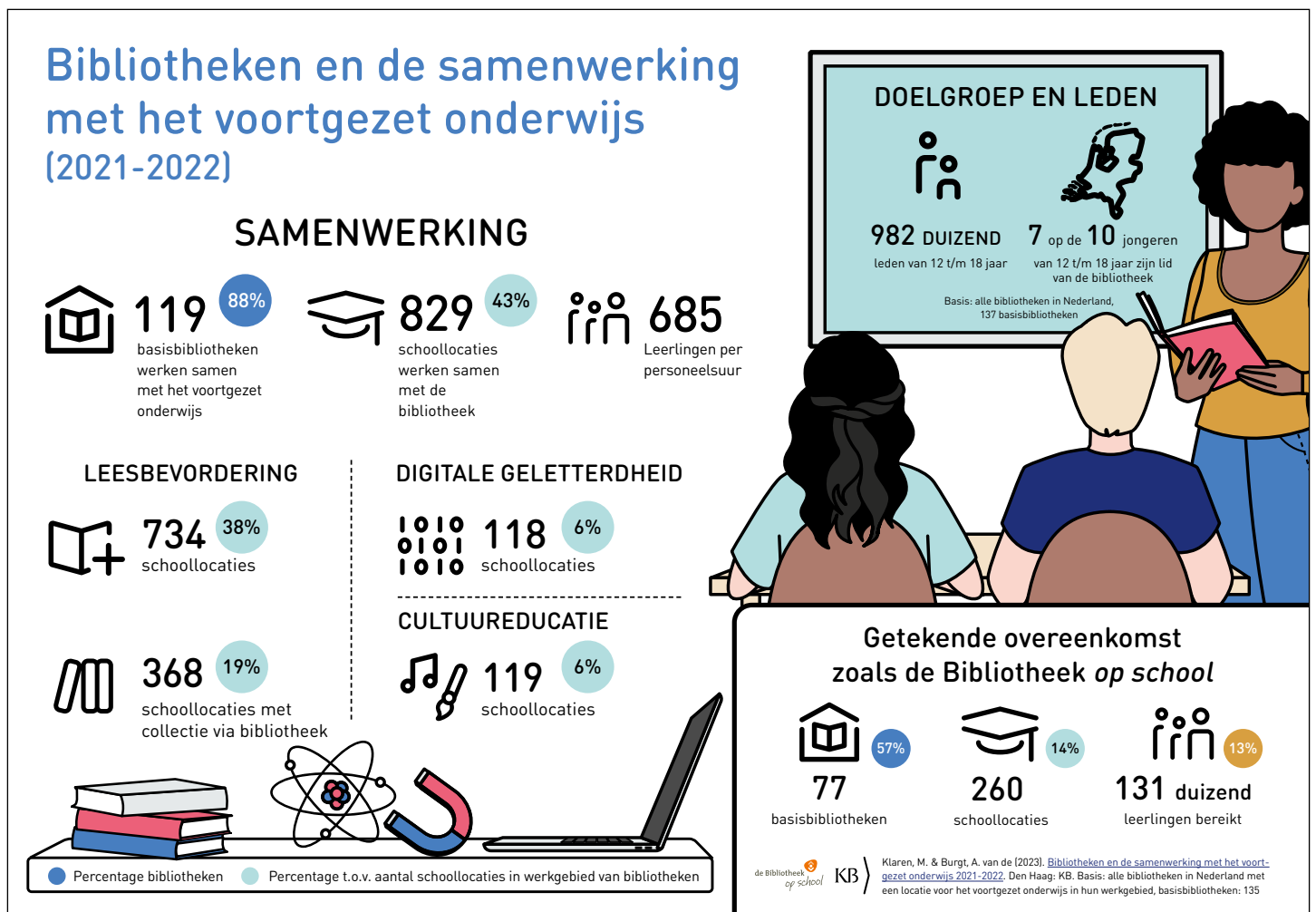
Samenwerking vo

Maar liefst 119 bibliotheken werken samen met scholen voor voortgezet onderwijs. Dit is 88% van alle bibliotheken met

schoollocaties in hun regio. In totaal werkten bibliotheken met 829 schoollocaties in Nederland. Dit is sinds 2020-2021 een stijging van 37% naar 43% van alle schoollocaties in het werkgebied van de bibliotheken. Van alle schoollocaties waarmee wordt samengewerkt, is met 260 een getekende samenwerkingsovereenkomst (57%), zoals de Bibliotheek op school. Na coronatijd pakten bibliotheken de draad weer op, ook fysieke bijeenkomsten werden weer mogelijk. Er werden weer vaker schrijversbezoeken georganiseerd en meer bibliotheken woonden sectie- en vakgroepoverleggen bij.

Samenwerking rondom leesbevordering

Voorals leesbevordering is een belangrijk speerpunt in de samenwerking tussen bibliotheken en scholen voor voortgezet onderwijs: 84% van alle bibliotheken die samenwerken met scholen voor voortgezet onderwijs in hun werkgebied richt zich

hierop. Daarmee worden in totaal 734 schoollocaties bereikt. Bibliotheken hebben een duidelijke inhaalslag gemaakt in het aantal samenwerkingen rondom leesbevordering. Na een daling in 2020-2021 ligt het aantal samenwerkingen weer op het niveau van 2019-2020. Bibliotheken vullen deze samenwerking met name in met:

- het leveren van collecties aan scholen (74%);
- het organiseren van groepsbezoeken aan de bibliotheekvestiging (74%).

Vergeleken met vorig schooljaar geven meer bibliotheken advies rondom taal- en leesbeleid (54%), en meer bibliotheken stellen een leesplan op (31%).

Samenwerking rondom digitale geletterdheid

In 2021-2022 werkten 44 bibliotheken samen met 118 locaties voor voortgezet onderwijs rondom digitale geletterdheid. Dit is een derde van alle Nederlandse bibliotheken met een schoollocatie voor voortgezet onderwijs in hun werkgebied. Het aantal samenwerkingen rondom digitale geletterdheid is gegroeid: van 85 samenwerkingen in 2020-2021 naar 118 samenwerkingen in 2021-2022. Digitale geletterdheid blijft als onderdeel van de samenwerking een belangrijk aandachtspunt. Ondanks de groei in 2021-2022 ten opzichte van 2020-2021 ligt het aantal samenwerkingen rondom digitale geletterdheid nog niet op het niveau van vóór 2020-2021.

Samenwerking volgens sterrenchecklist

De samenwerking tussen bibliotheken en scholen in het voortgezet onderwijs kan worden gevat in de sterrenchecklist, waarbij één ster staat voor een minimale samenwerking en vier sterren voor een optimale samenwerking. Bij twee derde van de schoollocaties waarmee wordt samengewerkt scoort de samenwerking tussen bibliotheek en schoollocatie één ster (68%): zij scoorden tussen de 1 en 25% van de totaal te behalen punten. In totaal zijn er vijf scholen die het maximale aantal sterren hebben behaald.

Landelijke resultaten lokaal inzetten

De landelijke rapportage¹ biedt bibliotheken diverse aanknopingspunten om het gesprek aan te gaan met schooldirecties, gemeente en andere samenwerkingspartners. Naast deze rapportage zijn de resultaten van de meting verwerkt in een landelijke infographic (zie illustratie, red.) en zijn per provincie infographics beschikbaar voor de provinciale ondersteuningsinstellingen (POI's). De bibliotheken die hebben deelgenomen aan de meting ontvangen tevens een individuele infographic, waarmee de samenwerking met het voortgezet onderwijs ook op lokaal niveau in kaart is gebracht. Zowel de landelijke en provinciale als de lokale resultaten zijn nader te analyseren via het dashboard² op de website Bnetwerk. Dit dashboard biedt bibliotheken de mogelijkheid hun individuele resultaten af te zetten tegen de landelijke cijfers, de resultaten van de provincie en bibliotheken van vergelijkbare grootte. Heb je een Bibliotheekmonitor-account? Dan kun je de infographics op lokaal en provinciaal niveau bekijken. Heb je geen account? Geef het door via [bibliotheekmonitor@kb.nl](mailto: bibliotheekmonitor@kb.nl)

Sterrenchecklist de Bibliotheek op school voortgezet onderwijs 2021-2022

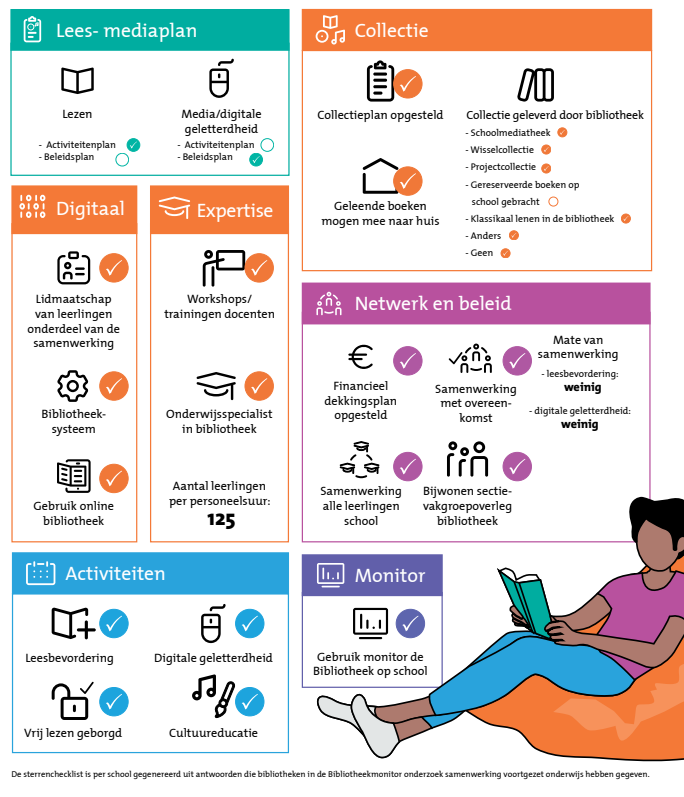
<<SCHOOLNAAM>>

Score: ★★★★★

Toelichting:

Deze sterrenchecklist toont de mate van samenwerking van een bibliotheek met een school voor voortgezet onderwijs. Per bouwsteen laat de checklist zien hoeveel onderdelen van de 'optimale' situatie zijn gerealiseerd.

De bouwstenen:

De sterrenchecklist infographic

Voor de tweede keer verschijnt de sterrenchecklist voortgezet onderwijs. Deze checklist geeft inzicht in de mate van samenwerking tussen bibliotheken en scholen voor voortgezet onderwijs in het schooljaar 2021-2022. De resultaten worden net als vorig jaar getoond in de vorm van een infographic. Deze laat in één oogopslag zien wat de huidige situatie is omtrent de samenwerking tussen een bibliotheek en een schoollocatie, én waar mogelijkheden zijn tot groei. Kortom, de sterrenchecklist vormt een mooie basis om het gesprek met een schooldirectie hierover aan te gaan.

Let op: de sterrenchecklist is aan de hand van de versie 2020-2021 verder geoptimaliseerd: nieuwe kpi's zijn toegevoegd en het maximaal aantal te behalen punten is bij een aantal onderdelen gewijzigd. Bij het vergelijken van de resultaten van 2021-2022 met die van 2020-2021 is daarom enige voorzichtigheid geboden. De cijfers zijn niet één op één met elkaar vergelijkbaar.

Bronvermelding

1. bibliotheeknetwerk.nl/publicaties/voortgezet-onderwijs-2021-2022
2. bibliotheeknetwerk.nl/dashboard/dashboard-samenwerking-voortgezet-onderwijs